ΜΙΑ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Προδομένη νεολαία

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ

6. - Λείπει ἡ ἐποικοδομητική συναδέλφωση

ΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΙΑΝΝΕΝΑ. Ἰανουάριος.

ΠΡΩΙ, λίγες ὧρες πρίν φύγω ἀπό τήν πόλη, συναντήθηκα καί συνομίλησα μέ τόν γενικό γραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀχ. Ἀνθεμίδη, διδάκτορα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γιττίγης, συγγραφέα πολλῶν πανεπιστημιακῶν μελετῶν καί πρώην γραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εἶχε προηγηθῆ μία καταστοπιστική συνάντηση, τοῦ εἶχα ἤδη ὑποβάλει κατάλογο μέ τά θέματα πού θά ἤθελα νά συζητήσουμε καί ὁ κ. Ἀνθεμίδης ἦταν ἕτοιμος. Μοῦ ἔδωσε τά στοιχεῖα πού εἶχα ζητήσει γιά τό Πανεπιστήμιο, τή διάρθρωση καί τή λειτουργία του καί εἶχε ἕτοιμες τίς ἀπαντήσεις πάνω στά θέματα τῆς Πανεπιστημιουπόλεως καί ἐκεῖνα πού ἀφοροῦσαν τή θέση τῶν φοιτητῶν στό Πανεπιστήμιο. Οἱ ἀπαντήσεις τοῦ κ. Ἀνθεμίδη στά θέματα αὐτά ἔχουν ὡς ἑξῆς:

● ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ:

«Ζωηρόν ὑπῆρξεν τό ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως καί τῶν ἀρχῶν τῆς Ἠπείρου διά τήν συγκρότησιν τῆς Πανεπιστημιουπόλεως. Εἴμεθα ἤδη κάτοχοι οἰκοπέδου ἐκ 3.000 περίπου στρεμμάτων. Ὑπό τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διετέθη ποσόν 12.000.000, ὅπερ κατετέθη εἰς τό Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καί Δανείων, ἐπ' ὀνόματι τῶν δικαιούχων τῆς ἀπαλλοτριωθείσης ἐκτάσεως. Τόν Ἰούνιον τοῦ λήξαντος ἔτους ὑπεγράφη μεταξύ τοῦ Πανεπιστημίου καί τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἐργαστηρίου Εἰδικῆς Κτιριολογίας καί καθηγητοῦ τῆς ἕδρας κ. Ι. Τριανταφυλλίδη ἡ σχετική σύμβασις ἐκπονήσεως τῆς ἐδαφοτεχνικῆς καί χωροταξικῆς μελέτης τῆς Πανεπιστημιουπόλεως.

»ΗΔΗ εὑρίσκεται εἰς χεῖρας ἡμῶν ἡ πρώτη φάσις τῆς χωροταξικῆς καί ἐδαφοτεχνικῆς μελέτης, ἐνῶ ἐντός τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ 1973 ἀποπερατοῦται τό ὅλον ἔργον ἐκπονήσεως τῆς ἐν λόγῳ μελέτης. Ἐν συνεχείᾳ θά προκηρυχθῆ διαγωνισμός συγχρόνου ἐκπονήσεως τῶν μελετῶν ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων τῆς Πανεπιστημιουπόλεως. Διά τόν σκοπόν τοῦτον ἐζητήσαμεν ἐκ τοῦ κονδυλίου τῶν ἐπενδύσεων ποσόν δρχ. 8.000.000 διά τήν σύνταξιν μελετῶν, ἀπονομῆς βραβείων κ.λ.π., ἐνῶ διά τήν διαμόρφωσιν χώρων τῆς Πανεπιστημιουπόλεως ὡς καί τήν ἔναρξιν ἀνεγέρσεως κτιρίων ποσόν δρχ. 7.000.000.

»ΩΣΑΥΤΩΣ προέβημεν εἰς τάς δεούσας ἐνεργείας διά τήν διάνοιξιν ὁδοῦ (λεωφόρου) πρός τήν Πανεπιστημιούπολιν, ἐνῶ ἐκ παραλλήλου προέβημεν ἁρμοδίως εἰς διάβημα διά τήν ὑδροδότησιν καί ἠλεκτροδότησιν τῆς Πανεπιστημιουπόλεως καί τοῦτο πρός διευκόλυνσιν τῶν ἐπικειμένων εἰς τήν περιοχήν ταύτην ἐργασιῶν. Ἀπό τοῦ ἔτους 1974, εὐελπιστοῦμεν ὅτι θά ἐπιδοθῶμεν εἰς σκληρόν ἀγῶνα ἀνεγέρσεως τῆς Πανεπιστημιουπόλεως.

● ΦΟΙΤΗΤΕΣ:

»Οἱ φοιτηταί τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων, ὅπως εἰς ὅλα τά Πανεπιστήμια τῆς χώρας, ἀπετέλεσαν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρων προνομίων καί μεταχειρίσεως. Παρέχονται εἰς αὐτούς ὑποτροφίαι, δάνεια δι' ὅλους τούς προαγομένους, δωρεάν συγγράμματα, δωρεάν σίτισις, δωρεάν ἰατροφαρμακευτική περίθαλψις. Ἐξ ὅσων γνωρίζω εἰς καμμίαν χώραν τοῦ κόσμου δέν συμβαίνει τοῦτο.

»ΤΟ ΘΕΜΑ τῆς φοιτητικῆς στέγης, ἀποτελεῖ ἐπί τοῦ παρόντος ἀντικείμενον τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἰδίων τῶν φοιτητῶν. Βεβαίως δέν κατέστη ὀξύ καί τοῦτο διότι ὁ ἀριθμός εἶναι ἀκόμη μικρός. Ἐντός τῶν προσεχῶν ἐτῶν θά ἐπιλυθῆ διά τῆς ἀνεγέρσεως κτιριακῶν συγκροτημάτων ὑπό τῆς Φοιτητικῆς Ἑστίας καί τοῦ Πανεπιστημίου.

» ΩΣ ΠΡΟΣ τάς ἀμέσους διευκολύνσεις τῶν φοιτητῶν, ἐντός ὀλίγου ἄρχεται ἡ λειτουργία τοῦ Φοιτητικοῦ Ἀναγνωστηρίου, τοῦ ὁποίου ἡ δραστηριότης καθορίζεται ὑπό τοῦ οἰκείου κανονισμοῦ τῆς Συγκλήτου.

»ΩΣ ΠΡΟΣ τόν λεγόμενον φοιτητικόν συνδικαλισμόν, λέγω δέ ὡς πρός τόν λεγόμενον συνδικαλισμόν καθ' ὅσον οἱ φοιτηταί ὡς μέλη τοῦ ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἱδρύματος ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ διδασκομένου, τοῦ μύστου τῶν πνευματικῶν ἀγαθῶν, δέν εἶναι δυνατόν νά ἀσκοῦν συνδικαλισμόν. Τά Πανεπιστήμια εἶναι τῆς Πολιτείας, τοῦ Κράτους καί τοῦ λαοῦ μας. Οἱ δέ φοιτηταί μας, ὡς ἀποτελοῦντες ἕν ἀναπόσπαστον τμῆμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καί τῆς Πολιτείας, δέν ἀσκοῦν συνδικαλιστικήν δραστηριότητα, ἀλλά εὐγενῆ ἅμιλλαν διά τήν ἐξεύρεσιν τῆς ἀληθείας καί κατάκτησιν τῆς ἐπιστήμης. Ἡ δραστηριότης τῶν ἐντός τῆς πανεπιστημιακῆς οἰκογενείας ἤ, κατ' ἄλλην ἔκφρασιν, ἐντός τῆς κοινωνίας τῶν διανοουμένων, εἶναι πλουσία καί ἀξιέπαινος».

(ΣΑΝ χαρακτηριστικά τῆς δραστηριότητος τῶν φοιτητῶν ὁ κ. Ἀνθεμίδης ἀναφέρει τή γενική συνέλευση τοῦ φοιτητικοῦ συλλόγου καί τίς ἀποφάσεις της, οἱ ὁποῖες εἶναι ταυτόσημες μέ ἐκεῖνες πού μοῦ ἐδόθησαν ἐκ μέρους τοῦ συλλόγου καί πού ἔχουν ἤδη δημοσιευθῆ).

ΣΧΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ἄρχισε μέ τό θέμα τῶν σχέσεων τῶν φοιτητῶν μέ τό Πανεπιστήμιο:

— Αἱ σχέσεις τῶν φοιτητῶν πρός τό Πανεπιστήμιον εἶναι σχέσεις Δημοσίου Δικαίου. Καί δέν ἦτο δυνατόν νά εἶναι ἄλλαι, καθόσον τά Πανεπιστήμια εἰς τήν χώραν μας εἶναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, καθοριζόμενα ὡς τοιαῦτα ὑπό τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968 καί ὑπό τοῦ ἀντιστοίχου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952. Αἱ σχέσεις των μέ τούς καθηγητάς των ἀκολουθοῦν τήν ἰδίαν ἀναλογίαν ὡς πρός τάς σχέσεις τῶν φοιτητῶν πρός τά μέλη τῶν οἰκογενειῶν των. Δηλαδή, ἡ Ἑλληνική οἰκογένεια εἶναι μιά οἰκογένεια πατριαρχική καί ἐξακολουθεῖ νά παραμένη τοιαύτη. Ἀκριβῶς κατά τόν ἴδιον τρόπον καί αἱ σχέσεις τῶν φοιτητῶν πρός τούς καθηγητάς των εἶναι αἱ αὐταί. Παρουσιάζονται εἰς τούς καθηγητάς των, εἰς τά γραφεῖα των, συζητοῦν τά διάφορα θέματα τά ὁποῖα τούς ἀπασχολοῦν μέ τρόπον οἰκεῖον. Δέν παρουσιάζεται ἐκείνη ἡ διάστασις τήν ὁποίαν ἐβλέπαμεν παλαιότερον μεταξύ τοῦ διδάσκοντος καί τοῦ διδασκομένου.

» ΠΕΡΑΝ τούτων, ἡ προσέλευσις τῶν φοιτητῶν εἰς τά γραφεῖα τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν καί γενικά εἰς τά γραφεῖα τῆς Διοικήσεως, δέν δυσχεραίνεται ἀπό κανένα παράγοντα. Δέν ἔχομεν εἰδικήν ὥραν πού δεχόμεθα τούς φοιτητάς. Εἶναι τά γραφεῖα μας ἀνοικτά πάντοτε. Τοῦτο δέ σημαίνει, ὅτι ἡ ἀπόστασις μεταξύ διοικούντων καί διοικουμένων εἶναι πολύ μικρή. Μπορεῖ νά πῆ κανείς ὅτι ἔχει ἐκμηδενισθῆ τελείως. Εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις δέν ὑπάρχει.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

»ΒΕΒΑΙΩΣ οἱ φοιτηταί ὑπό τήν ἰδιότητά των ἔχουν ὡρισμένα δικαιώματα, τά ὁποῖα εἶναι πάμπολλα ὅπως διαπιστώσατε. Τό δικαίωμα τῆς λήψεως δωρεάν συγγραμμάτων, τό δικαίωμα τῆς σιτίσεως, τό δικαίωμα τῆς εἰσόδου εἰς τάς αἰθούσας διδασκαλίας, τό δικαίωμα τῆς προσελεύσεως εἰς τάς ἐξετάσεις, τῆς παροχῆς ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καί πολλά ἄλλα.

»ΚΟΝΤΑ σ' αὐτά ὅμως, ἔχουν καί ὡρισμένας ὑποχρεώσεις. Καί αἱ ὑποχρεώσεις αὐταί διέπονται πάλιν ἀπό τάς ἀρχάς τοῦ Δημοσίου Δικαίου. Δηλαδή, ὁ φοιτητής ὀφείλει τόν ἀνάλογον σεβασμόν πρός τούς διδασκάλους του. Ὀφείλει νά τηρῆ τήν τάξιν, τήν ἡσυχίαν καί τήν εὐπρέπειαν τοῦ Ἱδρύματος. Ὀφείλει νά προστατεύη τά περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Ἱδρύματος, διότι τά Ἱδρύματα ἀνήκουν εἰς τήν Πολιτείαν, ἀνήκουν εἰς τόν Ἑλληνικόν Λαόν καί εἰς τούς φοιτητάς οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀναπόσπαστον τμῆμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Νομίζω, ὅτι ὡς πρός τό θέμα αὐτό δέν θά εἶχα νά πῶ περισσότερα».

— Πράγματι, ὅπως διεπίστωσα ἀπό τίς συνομιλίες πού εἶχα μέ φοιτητές, ὑπάρχει μιά ἐπαφή μέ τούς καθηγητές πάνω σέ θέματα μαθημάτων, ἐξετάσεων κλπ. Ὅπως ὅμως ἐπίσης διεπίστωσα, ὑπάρχουν καί πάρα πολλά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν οἱ φοιτητές, ὅπως ἡ στέγη, ἡ ἀνάγκη τους νά ἐργασθοῦν καί οἱ σχέσεις τους μέ τήν πόλη. Καί ἀπέναντι σ' αὐτά τά προβλήματα οἱ φοιτητές αἰσθάνονται μόνοι. Τό Πανεπιστήμιο δέν θά μποροῦσε νά βοηθήση στό σημεῖο αὐτό;

— Ὡς πρός τό θέμα τῆς στέγης, τοῦτο ἀποτελεῖ ἀκόμη ἀντικείμενον τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἰδίων τῶν φοιτητῶν. Μή λησμονῆτε ὅτι τό Πανεπιστήμιον διανύει μόλις τό δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας του...

— Τῆς ἀνεξαρτησίας του μᾶλλον...

— Ναί, καί δέν ἦτο δυνατόν νά ἀντιμετωπίση ὅλα τά προβλήματα. Ὁμολογουμένως, χωλαίνει ὁ τομέας αὐτός, ἀλλά κατεβλήθησαν προσπάθειαι οὐκ ὀλίγαι. Δηλαδή, ἐκάναμε σχετικά ἔγγραφα πρός ὅλα τά ξενοδοχεῖα τῆς πόλεως νά δηλώσουν ἐάν κατά τήν νεκράν περίοδον ἔχουν πρός διάθεσιν δωμάτια — ἀπό τόν Ὀκτώβριον ἕως τόν Ἰούνιον. Ἐπήραμε ἀπάντησιν μόνον ἀπό ἕνα ξενοδοχεῖον. Δέν διεκρίναμε προθυμίαν ἀπό τά ὑπόλοιπα. Δέν κατέστη ἀκόμη δυνατόν νά ὑπεισέλθη τό Πανεπιστήμιον ὡς διοικητική μονάς εἰς τά θέματα αὐτά. Ἀλλά προχωρεῖ μέ γοργόν ρυθμόν ἡ διαδικασία διά τήν ἀνέγερσιν τῆς Πανεπιστημιουπόλεως. Ἐκ παραλλήλου, ἐλπίζομεν ὅτι ἐντός διετίας ἤ τριετίας θά ὑπάρχη ὁ Φοιτητικός Οἶκος. Ἐλπίζομεν ὅτι κατά τά προσεχῆ ἔτη θά ἐπιλυθῆ τό πρόβλημα αὐτό. Μή λησμονῆτε ἐπίσης, ὅτι δέν εἶχε παράδοσιν ὁ τόπος ἐδῶ γιά ἕνα Πανεπιστήμιον. Ξαφνικά, συνεκροτήθη ἕνα Πανεπιστήμιον καί ἦλθαν ἐδῶ ὅλοι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι καί ἔπρεπε νά ἐπιλύσουν τό πρόβλημα τῆς στέγης καί ὅλα τά ἄλλα. Αὐτά ὅμως εἶναι παροδικά, δέν θά εἶναι γιά πολύ διάστημα. Βεβαίως, μία γενεά φοιτητῶν θά δυσκολευθῆ λίγο, ἀλλά μή ξεχνοῦμε ὅτι αἱ δυσχέρειαι αὐταί ἀντιμετωπίζονται μέ τήν μεγάλη στοργικότητα καί τήν μεγάλη προσφοράν εἰς ἄλλους τομεῖς. Ὁ φοιτητής, ὁ ὁποῖος ἐνδεχομένως συναντᾶ δυσχερείας εἰς τό θέμα τῆς στέγης, σιτίζεται δωρεάν, παίρνει τά βιβλία δωρεάν, παίρνει δάνειον ἐφ' ὅσον τό ἐπιθυμεῖ καί μπορεῖ νά ἀντιμετωπίση καί τό δύσκολο τοῦτο θέμα. Εἶναι περισσότερα, θά ἔλεγα, τά πλεονεκτήματα καί ὀλιγώτερα τά μειονεκτήματα. Δέν παύει νά εἶναι ἕνα πρόβλημα αὐτό τῆς στέγης, ἀλλά εἶναι ἀπό τά κύρια πρός ἀντιμετώπισιν.

— Ἡ ὕπαρξη μιᾶς Λέσχης, δέν θά διευκόλυνε τήν ἐπαφή τῶν φοιτητῶν μέ τό Πανεπιστήμιο καί δέν θά βοηθοῦσε νά ἀντιμετωπισθῆ καί τό θέμα τῆς μονώσεως τῶν φοιτητῶν;

— Ναί, ἀκριβῶς, μέ προλάβατε. Εἶχα σκοπό νά τό θίξω αὐτό τό θέμα. Ἔχει ἀντιμετωπισθῆ. Ὁ ὑπουργός κ. Κωτσέλης μέ ἐνέργειές του ἐπέτυχε τήν παραχώρησιν εἰς τούς φοιτητάς ἑνός κτιριακοῦ συγκροτήματος τό ὁποῖον ἀνῆκεν εἰς τόν Δῆμον. Γίνεται ἀνακαίνισις τοῦ κτιρίου καί συντόμως θά εἶναι εἰς τήν διάθεσιν τῶν φοιτητῶν.

— Θά εἶναι κοντά στο Πανεπιστήμιο;

— Δέν θά εἶναι κοντά. Σχετικά πάντως, θά εἶναι κοντά διότι τά Ἰωάννινα εἶναι μικρά πόλις καί οἱ ἀποστάσεις δέν εἶναι μεγάλες.

ΕΡΓΑΣΙΑ

»ΩΣ ΠΡΟΣ τό θέμα τῆς ἐργασίας τῶν φοιτητῶν, μή ξεχνᾶτε ὅτι ἐδῶ δέν ὑπάρχουν βιομηχανίες ὅπου οἱ φοιτηταί θά μποροῦσαν νά ἐργάζωνται κατά τήν διάρκειαν τῶν διακοπῶν. Παρά ταῦτα, αἱ κατά καιρούς ἐγκύκλιοι τῶν διαφόρων ὑπουργείων, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται διά τήν ἀπασχόλησιν τῶν φοιτητῶν κατά τάς θερινάς διακοπάς, κοινοποιοῦνται εἰς τούς φοιτητάς καί ὅσοι ἐπιθυμοῦν κάνουν τάς σχετικάς δηλώσεις διά νά ἐργασθοῦν κατά τήν διάρκειαν τῶν θερινῶν διακοπῶν εἰς διάφορα διαμερίσματα τῆς χώρας. Ἐδῶ, πού θά μποροῦσαν νά απασχοληθοῦν;

— Ξέρω περιπτώσεις φοιτητῶν πού ἐργάζονται στίς οἰκοδομές καί τά μάρμαρα.

— Ἀγνοῶ τήν περίπτωσιν αὐτήν. Δικαίωμά τους εἶναι βεβαίως, ἀλλά μή λησμονῆτε ὅτι ἐδῶ ὑπάρχουν αἱ λεγόμεναι καθηγητικαί σχολαί. Δέν ἔχομεν ἀκόμη σχολάς ἀρχιτεκτόνων, πολιτικῶν μηχανικῶν, ἠλεκτρολόγων, ὥστε νά ἠμποροῦν οἱ φοιτηταί νά πηγαίνουν εἰς ἐργασίας τῆς εἰδικότητός των.

— Θά μποροῦσε πάντως νά ὑπάρξη μιά προσέγγιση τοῦ Πανεπιστημίου μέ παράγοντες τῆς πόλεως, μέ τόν Ἐμπορικό Σύλλογο, τό Ἐπιμελητήριο, γιά νά διευκολύνωνται ὅσοι ἔχουν ἀνάγκη νά δουλέψουν. Διότι, ἀκόμη καί ἐκεῖ πού ὑπάρχει ζήτηση, δέν παίρνουν τούς φοιτητές, ὅπως μοῦ εἶπαν.

— Ναί, δέν διαφωνοῦμεν. Ἐπ' αὐτοῦ ἡ σκέψις τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι νά συνδέση, εἰ δυνατόν, τήν ὕπαρξιν του μέ τήν πόλιν τῶν Ἰωαννίνων. Ἤδη ἐκλήθησαν οἱ δημοσιογράφοι νά λαμβάνουν γνῶσιν τῆς δραστηριότητος τοῦ Πανεπιστημίου, νά συνειδητοποιήσουν οἱ κάτοικοι ὅτι εἶναι δικό τους τό Ἵδρυμα, ὅτι ἀπό ἐδῶ θά βγοῦν ἄνδρες σπουδαῖοι διά νά διοικήσουν τόν τόπον καί νά εἶναι ὑπερήφανοι οἱ Ἠπειρῶτες ὅτι εἰς τόν τόπον τους εἶναι τό Ἵδρυμα αὐτό. Εἶναι ἕνα θέμα αὐτό, τό ὁποῖον θέλει συζήτησιν, θέλει ὀργάνωσιν ὡς πρός τίς λεγόμενες, μέ τήν σύγχρονον ἔννοιαν, δημόσιες σχέσεις. Ἤδη προχωροῦμεν εἰς τήν κατεύθυνσιν αὐτήν.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

— Ἕνα ἄλλο θέμα κ. Ἀνθεμίδη, εἶναι τά συγγράμματα. Βεβαίως διατίθενται δωρεάν, τό θέμα ὅμως εἶναι ὅτι δέν ὑπάρχουν γιά νά διατεθοῦν, στή Φιλοσοφική Σχολή, ὅπου εἶναι καί πανάκριβα ὅπως ἔμαθα. Τά ἀρχαῖα κείμενα, εἶναι ἐκδόσεις τῆς Ὀξφόρδης καί κοστίζουν πανάκριβα.

— Δηλαδή, ἐννοεῖτε συγγράμματα τά ὁποῖα δέν ἀνήκουν εἰς καθηγητάς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς;

— Καί αὐτά.

— Κυττάξτε, δωρεάν διατίθενται τά συγγράμματα τά ὁποῖα εἶναι διδακτικά.

— Μά καί αὐτά εἶναι διδακτικά. Τά ἀρχαῖα κείμενα γιά παράδειγμα, πού δέν ὑπάρχουν σέ ἑλληνικές ἐκδόσεις. Ὑπάρχει βέβαια πρόβλημα γιά τά βοηθητικά, ἀλλά αὐτή τή στιγμή ἀναφέρομαι στά ἀπαραίτητα βιβλία.

— Τά πρωτότυπα κείμενα εἶναι ἐκεῖνα ἀπό τά ὁποῖα ἀντλεῖ ὁ καθηγητής τάς πηγάς διά τήν διδασκαλίαν. Ἀλλά ὁ κάθε καθηγητής ἔχει ἐγχειρίδιον τό ὁποῖον παραδίδει εἰς τούς φοιτητάς.

— Ἐννοεῖτε τίς σημειώσεις;

— Αὐτές οἱ σημειώσεις εἶναι διδακτικά ἐγχειρίδια.

— Ναί, ἀλλά δέν καλύπτουν βέβαια τούς φοιτητές. Ἐγώ ὅμως, ἀναφέρομαι στά ἀπαραίτητα βιβλία, ὅπως τά ἀρχαῖα κείμενα, ἡ Ἀρχαιολογία. Σέ μία συζήτηση πού εἶχα, χθές τό βράδυ συγκεκριμένα, μέ τόν πρόεδρο τοῦ συλλόγου, μοῦ εἶπε κι' αὐτός ὅτι ὑπάρχει πρόβλημα μέ τά βιβλία τῆς Φιλοσοφικῆς. Τά ἀγοράζουν ὅλα οἱ φοιτητές.

— Αὐτά εἶναι βοηθητικά συγγράμματα, τά ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τό Ἀναγνωστήριον. Ἐκάναμε ὅμως μία ἐπέκτασιν τοῦ Ἀναγνωστηρίου. Ὁλόκληρος ὁ τελευταῖος ὄροφος γίνεται Ἀναγνωστήριον, εἰς τό ὁποῖον θά ὑπάρχουν ὅλα τά συγγράμματα τά ὁποῖα θά χρησιμοποιηθοῦν ἀπό τούς φοιτητάς. Γιά τά ἄλλα, ὅμως, τίς σημειώσεις ὅπως τίς λέτε ἐσεῖς, κάθε καθηγητής εἶναι ὑποχρεωμένος νά παραδώση ἐντός 18 μηνῶν ἀπό τοῦ διορισμοῦ του ἐγχειρίδιον τῆς διδασκαλίας του. Καί αὐτό γίνεται, ἐξ ὅσων εἶμαι εἰς θέσιν νά γνωρίζω.

— Οἱ σημειώσεις δίνονται... Δέν ἐτέθη θέμα γι' αὐτές, ἐκτός βέβαια ὅτι δέν καλύπτουν τούς φοιτητές οὔτε καί σάν εἰσαγωγή στην ἐπιστήμη τους.

— Τά ἄλλα εἶναι βοηθητικά, τά ὁποῖα, ἐφ' ὅσον δέν εἶναι δυνατόν νά εὑρεθοῦν, τά προμηθεύονται οἱ φοιτηταί ἀπό τό ἐλεύθερον ἐμπόριον.

— Εἶναι γενικώτερο τό θέμα αὐτό πού θίγω, ἀλλά ἡ ἐπιστήμη δέν ἐξαντλεῖται βέβαια σέ μια παράδοση. Πῶς θά προμηθευθοῦν οἱ φοιτητές ὅλο αὐτό τό ὑλικό πού τούς εἶναι ἀπαραίτητο γιά τήν ἐπιστήμη τους;

— Μπορεῖ νά ἀντιμετωπισθῆ αὐτό μέ τήν τακτική προσέλευσιν τῶν φοιτητῶν εἰς τάς αἰθούσας τοῦ Ἀναγνωστηρίου.

— Μά ἐδῶ, οὔτε τά Ἀναγνωστήρια ἐπαρκοῦν, οὔτε καί βιβλία ὑπάρχουν. Εἶναι ἐλάχιστα τά βιβλία πού διαθέτουν.

— Τό πρόβλημα αὐτό εἶναι γενικό, βεβαίως, καί δέν εἶναι δυνατόν νά ἀντιμετωπισθῆ τοπικῶς.

— Τό εἶπα ἀπό τήν ἀρχή ὅτι εἶναι γενικό.

— Ναί, δέν ἀφίσταται ἡ προσωπική μου γνώμη ἀπό τήν ἰδικήν σας, ἐν προκειμένῳ. Θά εἴχατε ἄλλο θέμα τό ὁποῖον θά ἠθέλατε νά συζητήσωμεν;

— Ναί. Διαβάζω τήν ἔγγραφη ἀπάντηση σας καί θά ἤθελα νά σᾶς πῶ ὅτι διαφωνῶ μέ τήν ἄποψή σας γιά τό θέμα τοῦ φοιτητικοῦ συνδικαλισμοῦ. Ὁ ὅρος, ἐδῶ στήν Ἑλλάδα, εἶναι αὐτό δοκιμῆνο θά ἔλεγα, ἀλλά τό θέμα ὑπάρχει. Ὁ φοιτητής δέν εἶναι ἕνα ἄτομο πού δέχεται μερικές γνώσεις, ἀλλά μετέχει ἐνεργά σέ μιά δραστηριότητα. Ἡ παρουσία του στό Πανεπιστήμιο δέν εἶναι παθητική, ἀλλά ἐνεργητική. Προϋποθέτει διάλογο, κριτική τοποθέτηση τοῦ φοιτητῆ. Αὐτή τή λειτουργία του, πῶς θά τήν προωθήση, ἄν ὄχι μέσα ἀπό μία ὁμάδα αὐτόνομη, μέ δικές της ἐλεύθερες καί δημοκρατικές διαδικασίες;

»ΕΝΑ δεύτερο θέμα, εἶναι τό θέμα τῆς συνελεύσεως καί τῶν ἐκλογῶν στό σύλλογο. Διατυπώθηκαν καί ἐδῶ κατηγορίες ὅτι ἡ συνέλευση δέν διεξήχθη δημοκρατικά, ὅτι ἀποκλείστηκαν φοιτητές, ὅτι δέν τούς ἐδόθη ἡ δυνατότητα νά ἐγγραφοῦν στό σύλλογο καί βέβαια δέν θά ψηφίσουν, οὔτε καί μποροῦν νά εἶναι ὑποψήφιοι».

— Τά πάντα στόν Πανεπιστημιακό χῶρο διεξάγονται βάσει τῶν κειμένων νόμων τῆς Πολιτείας. Χαίρομαι κατ' ἀρχήν διότι ταυτίζονται αἱ ἀντιλήψεις σας μέ τάς ἰδικάς μου ὡς πρός τόν φοιτητικόν συνδικαλισμόν...

— Μά ἔχω διαφορετική ἀντίληψη, ἐσεῖς δέν τόν δέχεσθε...

— Δέν ὑπάρχει τέτοιος ὅρος. Ἐδῶ οἱ φοιτηταί ἔρχονται νά μυηθοῦν εἰς τά νάματα τῆς ἐπιστήμης. Νά ἐνδιατρίψουν μέ τάς δυνάμεις των εἰς τήν ἐξεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Ἀπό τά Ἱδρύματα αὐτά θά ἀναπηδήσουν αἱ μορφαί, αἱ ὁποῖαι ἴσως ἀλλάξουν τή δομή τῆς τεχνολογίας, τῆς ἐπιστήμης γενικά. Ὑπάρχουν οἱ νόμοι περί ὁμαδικῶν συναθροίσεων, ὑπάρχει τό ἄρθρο 9 τοῦ Συντάγματος, τό ὁποῖο ἐγγυᾶται τήν διαμόρφωσιν τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀτόμου, ὑπάρχουν οἱ πανεπιστημιακοί νόμοι, τό νομοθετικόν διάταγμα 93 τοῦ 69 τό ὁποῖον προβλέπει τά θέματα τῶν ἀρχαιρεσιῶν, ὑπάρχουν ἐσωτερικοί κανονισμοί, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζουν τά θέματα αὐτά. Πέρα ἀπό αὐτούς τούς θεσμούς, δέν νομίζω ὅτι μποροῦν νά γίνουν ἄλλες ἐκδηλώσεις, ἔξω ἀπό τίς ὑποχρεώσεις καί τά δικαιώματα τῶν φοιτητῶν. Ἀλλά δέν ὑπάρχουν ἐνστάσεις, οὔτε πρός τάς πρυτανικάς ἀρχάς, οὔτε ἁρμοδίως, ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν. Ὑπάρχουν κινήσεις ἤ ἐκδηλώσεις, τίς ὁποῖες δέν ἔχω ὑπ' ὄψιν μου. Δέν ἦλθε κανείς εἰς τόν κ. Πρύτανιν νά πῆ ὅτι ἤθελε νά ἐγγραφῆ εἰς τόν σύλλογον καί δέν τοῦ ἐπετράπη, οὔτε καί ὑπάρχει ἔγγραφος ἀναφορά.

(Καί ὅμως, σκέφτομαι, οἱ ἴδιοι οἱ φοιτητές πού πῆγαν στόν Πρύτανι μέ διαβεβαίωσαν ὅτι ἔθεσαν τό θέμα. Στή συνάντηση μάλιστα, ἦταν καί ὁ κ. Ἀνθεμίδης. Ἔγγραφος ἀναφορά βεβαίως δέν ὑπάρχει. Δέν διακόπτω ὅμως τόν κ. Ἀνθεμίδη).

»Τά ἄλλα εἶναι ἄγνωστα. Στά παρασκήνια ὅτι λέν οἱ φοιτηταί εἶναι ἀνεύθυνοι. Ποῦ εἶναι αἱ ἐκδηλώσεις τῶν αὐτῶν; Ἐγώ μόνον ἐπί νομικῆς βάσεως, ἐπί θεωρητικῆς βάσεως, μπορῶ νά συζητήσω δέν γνωρίζω λεπτομερείας. Ἐάν κάνη κάτι ὁ πρόεδρος, ἐνίσταμαι κατά τῆς ἀποφάσεώς του.

— Ἔγιναν καί τίς ἀπέρριπτε ὁ ἴδιος.

— Ὑπάρχουν ἐνστάσεις ἐνώπιον μιᾶς Ἀρχῆς, ἐντός νομίμων προθεσμιῶν;

— Τόσα χρόνια κ. Ἀνθεμίδη, δέν λειτουργοῦσε ὁ σύλλογος οὔτε μέ βάση τό νομοθετικό διάταγμα, τοῦ ἀναφέρατε, κι' ὅλα ἔγιναν ξαφνικά μέσα σέ λίγες μέρες. Ποιές προθεσμίες;

— Σᾶς λέγω, δέν ἀσχολήθηκα ἀκόμη μέ τό θέμα αὐτό τῶν φοιτητικῶν ἑνώσεων. Ἀλλά ἀνεζήτησα καί εὗρηκα τήν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου 358, νομίζω, τοῦ 1970.

— Γιά τόν διορισμό διοικήσεως στό σύλλογο;

— Ναί. Ἐπ' αὐτοῦ, εἴτε περί διορισμοῦ πρόκειται, εἴτε κατόπιν ἀρχαιρεσιῶν, δέν ἔχει καμμίαν σημασίαν. Ἐφ' ὅσον ἔχουν περιβληθῆ τόν νόμιμον τύπον, αἱ πράξεις τοῦ ὀργάνου αὐτοῦ εἶναι καθ' ὅλα νόμιμοι.

— Δέν ἔχω ἀντίρρηση γι' αὐτό. Ἡ ἐντολή ὅμως τοῦ Πρωτοδικείου πού μοῦ ἀναφέρατε, ποιά ἦταν;

— Δέν ἔχω ἀσχοληθῆ μέ αὐτά καί δέν θά μπορέσετε νά τό συζητήσετε μαζί μου.

— Ἁπλῶς, γιά ἐνημέρωσή σας τό λέω, ἡ ἐντολή ἦταν ἡ σύγκληση συνελεύσεως καί ἡ διενέργεια ἐκλογῶν ἐντός τακτῆς προθεσμίας. Καί οἱ ἐντολές αὐτές δέν ἐτηρήθησαν. Ἐξέπνεαν οἱ προθεσμίες καί διορίζονταν ἡ μία διοίκηση κατόπιν τῆς ἄλλης.

«ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΙΡΟ»

— Γιά νά ἐπανέλθουμε εἰς τό ἐρώτημά σας. Τά θέματα αὐτά εἶναι σχετικά καί διαφέρουν ἀπό τόπου εἰς τόπον. Οἱ φοιτηταί εἰς τήν Ἑλλάδα ἔχουν διαφορετικήν ἀποστολήν. Ἡ ὑφή τοῦ Ἕλληνος εἶναι διαφορετική, οἱ δεσμοί οἱ οἰκογενειακοί, ἡ παράδοσις. Δέν ἔχουμε καιρό ἐμεῖς διά τάς σκέψεις καί τάς ἐνεργείας τῶν ἄλλων χωρῶν. Ἔχουν ἀποστολήν οἱ Ἕλληνες φοιτηταί. Θά γίνουν κρατικά στελέχη μεθαύριον. Θά γίνουν ἐπιστήμονες καί θά ἐργασθοῦν σέ μιά κοινωνία τήν ὁποία ὀφείλουν νά μάθουν ποιά εἶναι.

»Δέν τούς ἀφαιρεῖ κανείς τό δικαίωμα. Κυττάξτε, οἱ φοιτηταί αὐτοί οἰκοῦνται εἰς τούς τομεῖς πού τούς ἀφοροῦν. Δηλαδή, εἰς τούς τομεῖς τῶν πολιτικῶν ἐκδηλώσεων, τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων, εἰς τούς τομεῖς τῶν φοιτητικῶν ἐξορμήσεων, τῆς δημιουργίας τῆς προσωπικότητός των. Ποῖος ἐμποδίζει τούς φοιτητάς νά καλέσουν προσωπικότητας ἀπ' ὅλον τόν κόσμον διά διαλέξεις; Οὐδείς. Ποῖος τούς ἀποκλείει νά κάμουν μίαν ἐξόρμησιν εἰς οἱονδήποτε μέρος τῆς χώρας; Ἀπεναντίας, τούς χρηματοδοτοῦμε. Καί μή ξεχνᾶτε ἀκόμη, ὅτι οἱ Ἕλληνες φοιτηταί ἐρωτῶνται εἰς τά περισσότερα θέματά των. Τά ἐπιτεύγματα τά ὁποῖα ἀνήγγειλε προχθές ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως, μήπως δέν ἦσαν ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν τῶν προεδρείων τῶν φοιτητικῶν συλλόγων;

— Κύριε Ἀνθεμίδη, ὅσα ἐξήγγειλε ὁ κ. Μακαρέζος, τά ἔχουν θέσει ὅλα τά φοιτητικά συνέδρια. Ἐδόθη αὔξηση στό φοιτητικό συσσίτιο καί ἐπεξετάθησαν τά δάνεια αὐτό εἶναι πολύ καλό, συμφωνοῦμε. Δέν ἦσαν ὅμως αἰτήματα πού τά ἀνακάλυψαν τώρα, παραμονές ἐκλογῶν, τά διορισμένα προεδρεῖα τῶν συλλόγων. Σ' αὐτό διαφωνοῦμε.

«ΕΛΥΘΗΣΑΝ ΟΛΑ»

— Οἱ φοιτηταί εἶναι ἀπρόσωποι. Σήμερα ἔγινε δεκτό ἀπό ἕνα ὑπόμνημα τοῦ φοιτητικοῦ συλλόγου, νά δοθῆ τρίτη ἐξεταστική περίοδος. Ἔληξε. Εἶναι αἴτημα καί χορήγησις. Ἠμπορεῖ ὅλ' αὐτά τά χρόνια τά αἰτήματα νά ἦσαν εἰς νεκράν κατάστασιν. Πλήν ὅμως, φθάνει σήμερα ἡ Πολιτεία καί υἱοθετεῖ τά προβλήματα.

— Σύμφωνοι καί πολύ καλά ἔκανε.

— Δέν ἄφησε κανένα πρόβλημα ἄλυτο.

— Δέν λύνονται ποτέ ὅλα τά προβλήματα, κ. Ἀνθεμίδη...

— Ψάξτε καί βρῆτε μου ἕνα πρόβλημα. Ἔχω ἀσχοληθῆ μέ αὐτά κ. Ἀντωνόπουλε καί νομίζω ὅτι οἱ παραχωρήσεις εἶναι τόσο πολλαί, ὥστε λέω, καλά, δέν θά ἀφήσωμεν καί κανένα;

— Μήν ἀνησυχεῖτε. Πάντα θά ὑπάρχουν προβλήματα γιά νά λύνωνται.

— Ἡ Πολιτεία μας ἀντιμετωπίζει μέ ἐνδιαφέρον, μέ στοργή τά προβλήματα τῶν φοιτητῶν. Μέ τά μέσα τά ὁποῖα διαθέτει, ἐκδηλώνει τήν παρουσίαν της εἰς ὅλους τούς τομεῖς. Ἀπό τά διδακτικά συγγράμματα, τό ἑστιατόριον, τό ἀναγνωστήριον, τήν λέσχην τῶν φοιτητῶν καί τόσα ἄλλα. Ἤδη, ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου μας, κατά τήν συνεδρίαν τῆς 31ης Ὀκτωβρίου, ὁμοφώνως ἀπεφάσισεν τήν συμμετοχήν τῶν φοιτητῶν εἰς τά συμβούλια τά ὁποῖα ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικῶς μέ θέματα τῶν φοιτητῶν. Εἶναι καινοτομία αὐτή. Ὁ συνταγματικός νομοθέτης δέν ἐπιτρέπει τήν συμμετοχήν εἰς τήν διοίκησιν τῶν Πανεπιστημίων. Παρά ταῦτα, κατ' εὐρεῖαν ἑρμηνείαν τῶν νόμων, ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου μας ἀπεφάσισε κατ' ἀρχήν δοκιμαστικῶς, τήν συμμετοχήν τῶν φοιτητῶν εἰς τά διάφορα συμβούλια, ὅπως τό Πειθαρχικόν.

— Διάβασα τό βιβλίο σας «Τό Δίκαιον τῶν Φοιτητῶν» καί εἶδα ὅτι ὑποστηρίζετε τήν συμμετοχήν τῶν φοιτητῶν στά Πειθαρχικά Συμβούλια.

— Ἀκριβῶς. Θεωρῶ τόν Ἕλληνα φοιτητήν ὡς ὥριμον. Οἱ φοιτηταί μας ἐπολέμησαν διά τήν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας εἰς τόσους πολέμους καί γενικά, ὁ Ἕλληνας φοιτητής δέν ἔδειξε ποτέ ἀδιαφορία διά τά προβλήματα τῆς πατρίδος του. Κατά συνέπειαν εἷς ὥριμος φοιτητής δικαιοῦται νά ἐκφέρη τήν γνώμην του ἐκεῖ ὅπου εἶναι ἐπιτρεπτόν, ἐκεῖ ὅπου καθίσταται τοῦτο δυνατόν.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

— Μιλώντας γιά τήν ὡριμότητα τῶν φοιτητῶν, θά ἤθελα νά θέσω ἕνα τελευταῖο ἐρώτημα. Ἄν ἕνας φοιτητής ἤ μιά ὁμάδα φοιτητῶν, προβοῦν ἐκτός τοῦ Πανεπιστημίου σέ μιά πολιτική ἐνέργεια, μέ νόμιμο τρόπο, μέ μιά ἐπιστολή ἤ ἕνα ὑπόμνημα στόν Τύπο καί ζητοῦν ἀποκατάσταση τῆς Δημοκρατίας στή χώρα μας, ἡ ἐνέργειά τους αὐτή συνεπάγεται πειθαρχική δίωξη ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου;

— Κατ' ἀρχήν, ἡ ἐρώτησίς σας δέν ἔπρεπε νά μοῦ ὑποβληθῆ. Ὑπάρχουν οἱ νόμοι τῆς Πολιτείας καί ὑπάρχουν ὅπως σᾶς εἶπα τά δικαιώματα καί αἱ ὑποχρεώσεις τῶν φοιτητῶν. Ἀλλά δέν εἶναι δουλειά τῶν φοιτητῶν νά λέγουν τό ἕνα καί τό ἄλλο. Οἱαδήποτε δραστηριότης τῶν φοιτητῶν, θά κριθῆ ἀναλόγως καί ἁρμοδίως. Ἄν αὐτό τό ὁποῖον θά πῆ ὁ φοιτητής εἶναι ἐντός τῶν πλαισίων τῶν δικαιωμάτων του, θά τό πῆ. Ἄλλως πως, σᾶς λέγω ὅτι ὁ πρῶτος πού θά προβῆ εἰς τήν πειθαρχικήν δίωξιν φοιτητοῦ, καί θά ἐξετάση πᾶσαν περίπτωσιν, εἶμαι ἐγώ. Δέν σᾶς ἀποκρύπτω ὅτι εἶμαι ὑπέρ τῆς αὐστηρᾶς ἀντιμετωπίσεως ὁρισμένων ἐκδηλώσεων, ὁποθενδήποτε προερχομένων. Ἄλλο θέμα ἔχετε;

— Δέν νομίζω. Θά ἤθελα νά σᾶς εὐχαριστήσω πού εἴχατε τήν καλωσύνη νά μέ δεχθῆτε καί νά βοηθήσετε τήν ἔρευνά μου.

— Κι' ἐγώ σᾶς εὐχαριστῶ διότι μέ ἐπισκεφθήκατε καί μέσω ὑμῶν θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω τόν κ. Πρύτανιν διότι μοῦ ἔκαμε τήν τιμήν νά ὁμιλήσω ἐκ μέρους τοῦ Ἱδρύματος. Σᾶς εὔχομαι καλήν ἐπιτυχίαν εἰς τό ἔργον σας, τό ὁποῖον εἶναι πολύ δημιουργικόν καί ἐποικοδομητικόν, ἐφ' ὅσον κατευθύνεται μέ καλήν πίστιν καί ἀγαθήν προαίρεσιν διά τά ὁποῖα καί δέν ἔχω λόγους νά ἀμφιβάλλω.

● ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΑ τόν κ. Ἀνθεμίδη κι' ἔφυγα, ἔχοντας καταλάβει, ὅτι οἱ μόνες παραχωρήσεις πού μποροῦν νά γίνουν πρός τούς φοιτητές εἶναι στούς τομεῖς «τῶν πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων, τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων, φοιτητικῶν ἐξορμήσεων καί τῆς δημιουργίας τῆς προσωπικότητός των» ὅπως πολύ χαρακτηριστικά εἶπε ὁ κ. Ἀνθεμίδης. Τώρα βέβαια, πῶς γίνεται «δημιουργία προσωπικότητος» μέ ὅλες αὐτές τίς διαδικασίες καί ὅλα αὐτά τά «ἐμπίπτουν», δέν μπόρεσα νά καταλάβω, παρά τήν «καλή πίστη» μου. Φεύγοντας γιά τό ἀεροδρόμιο, διατηροῦσα μιά ἐλπίδα ὅτι αὐτή ἡ ἔρευνα πού κράτησε ὀκτώ μέρες σ' αὐτό τό Πανεπιστήμιο, ἴσως ἔδινε ἀπάντηση σ' αὐτή μου τήν ἀπορία

ΝΙΚΗΦ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

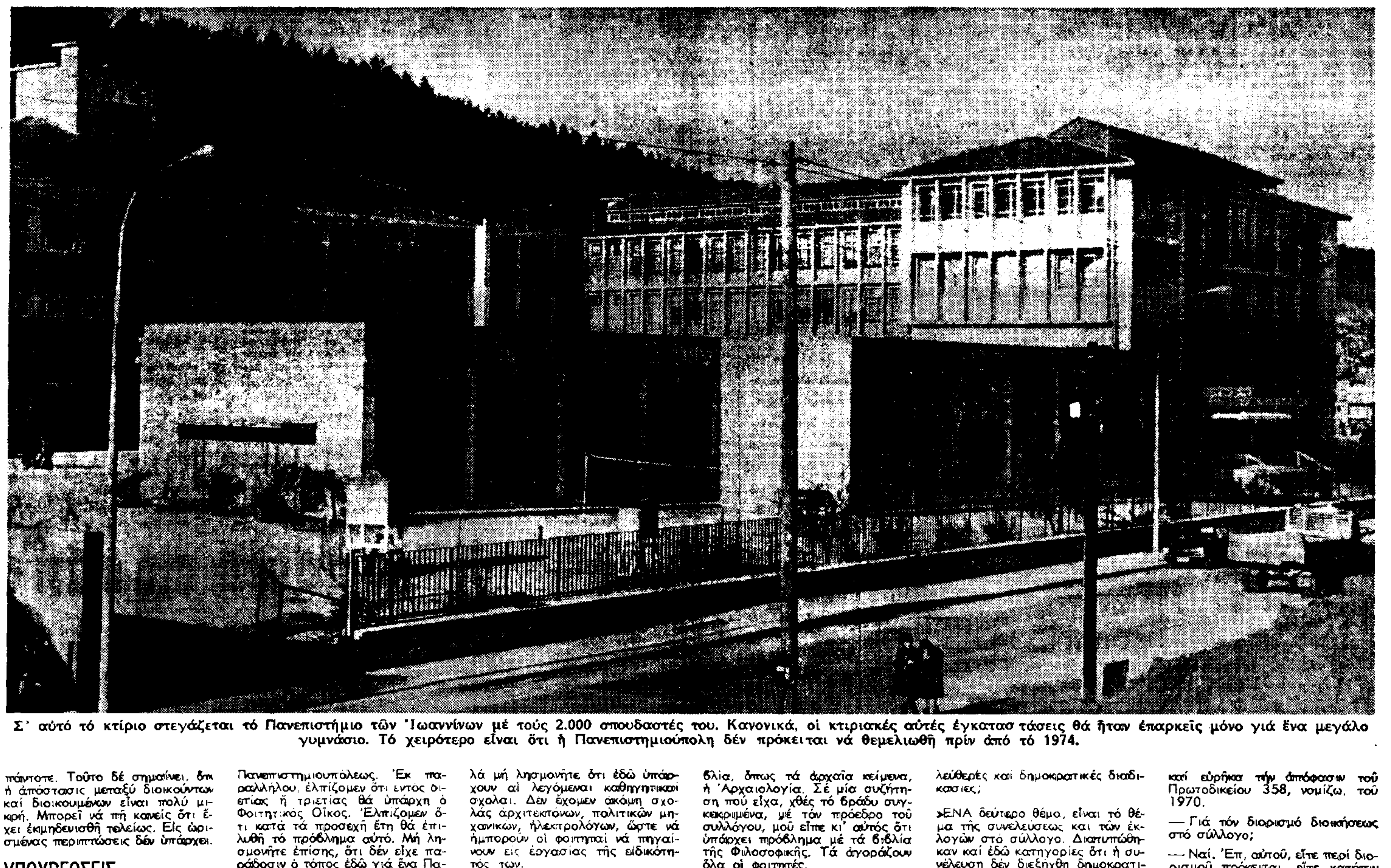

Σ' αὐτό τό κτίριο στεγάζεται τό Πανεπιστήμιο τῶν Ἰωαννίνων μέ τούς 2.000 σπουδαστές του. Κανονικά, οἱ κτιριακές αὐτές ἐγκαταστάσεις θά ἦταν ἐπαρκεῖς μόνο γιά ἕνα μεγάλο γυμνάσιο. Τό χειρότερο εἶναι ὅτι ἡ Πανεπιστημιούπολη δέν πρόκειται νά θεμελιωθῆ πρίν ἀπό τό 1974.